

Tytuł pracy:

Działania zmierzające do ograniczania
uciążliwości odorów

Zespół autorski:

mgr Urszula Biłek - kierownik tematu
mgr inż. Renata Witkiewicz

Zrealizowano ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej
na zlecenie
Ministerstwa Ochrony Środowiska,
Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

Warszawa, grudzień 1992 r.

8. Podsumowanie i wnioski

Podstawową zasadą nowej polityki ekologicznej państwa jest zasada praworządności a to wymaga przebudowy systemu prawa ekologicznego i sposobu jego realizacji w taki sposób by każdy przepis prawny był ściśle przestrzegany. Istniejący w naszym ustawodawstwie ewidentny brak potraktowania odorów występujących w powietrzu jako uciążliwość powoduje ograniczenie skuteczności działań związanych z minimalizacją bądź eliminowaniem tych uciążliwości. Ustawodawstwo nasze jest więc generalnie niezadawalające pod tym względem. Taki stan rzeczy jest wynikiem braku sformułowania jednoznacznych definicji stosowanych pojęć, kryteriów oceny uciążliwości zapachu, intensywności, zapachowej jakości powietrza itp. Brak jest również rozważania o skutki występujących uciążliwości zapachowych i źródłach ich występowania. Istotnym źródłem informacji na ten temat byłyby analiza skarg ludności. W Polsce tego typu analizy nie są prowadzone, jak również brak jest sprawozdawczości na temat liczby skarg i źródeł powstawania odorów.

Wszystkie te uwarunkowania prowadzą do następujących wniosków:

1. W projektowanej nowelizacji ustawy o ochronie środowiska należy jednoznacznie wydzielić odory jako uciążliwość towarzyszącą zanieczyszczeniom atmosfery.
2. Należy wspierać badania naukowe ośrodków zajmujących się odorami.

3. Należy przeprowadzić analizę skarg ludności (w skali kraju) na występujące uciążliwości spowodowane odorami powstającymi na skutek działalności gospodarczej.
4. Należy w jak najszerszym terminie doprowadzić do opracowania Polskiej Normy zawierającej nazwy i określenia dotyczące odorów w powietrzu atmosferycznym.
5. Należy egzekwować istniejące przepisy w sposób pozwalający na prowadzenie działalności gospodarczej zmierzającej do zminimalizowania lub eliminowania uciążliwości zapachowej.

ad.2.

Aktualnie w kraju jedynie Instytut Inżynierii Chemicznej i Chemii Fizycznej Politechniki Szczecińskiej prowadzi w sposób ciągły prace naukowo-badawcze dotyczące odorów. Jest to jednostka wiodąca w zakresie metod pomiarowych odorów.

Długofalowy program działań związanych z ochroną środowiska przed emisją odorów [47], [52] zakłada w I etapie opracowanie i normalizację metod ocen:

- uciążliwości zapachowej
- imisji odorów
- emisji odorów

Równoległe wykonywanie ocen uciążliwości zapachowej, imisji odorów (określanej kategorią hedoniczną zapachu, częstotliwością występowania i dominującą intensywnością), emisji (określanej liczbą jednostek odoru, kategorią hedoniczną i współczynnikiem Webera-Fechnera) powinno umożliwić znalezienie korelacji między uciążliwością zapachową i jednostkowymi cechami zapachu powietrza w określonym punkcie terenu.

Opracowanie krajowych norm na oznaczanie emisji i imisji będzie możliwe gdy Instytut zakupi olfaktometr. Badania bez tego przyrządu mogą jedynie prowadzić do udoskonalenia opracowanej metodyki ocen skuteczności dezodoryzacji.

Zrealizowanie I etapu zamierzeń pozwoli na podjęcie prac nad sformułowaniem jednoznacznych aktów prawnych.

Drugi etap działań ukierunkowany jest na badania technologii i technik dezodoryzacji, oceny uciążliwości w otoczeniu źródeł emisji odorów, sensorycznych ocen emitowanych gazów.

Efekty II etapu planowanych prac powinny stanowić racjonalną podstawę działań administracyjnych, projektowych i wdrożeniowych w zakresie dezodoryzacji gazów przemysłowych. Powinny mieć również znaczenie poznawcze.

W latach ubiegłych prace związane z prognozowaniem uciążliwości zapachowej prowadzone były w Oddziale Katowickim Instytutu Ochrony Środowiska - obecnie wydzielonym w samodzielny Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych.

Również Instytut Inżynierii Środowiska Politechniki Wrocławskiej zajmuje się odorami w procesach związanych z dezodoryzacją gazów przemysłowych.

Z Politechniką Szczecińską ściśle współpracuje Biuro Projektów Ochrony Atmosfery "Proat" w Szczecinie.

Wszelkie końcowe projekty dotyczące aktów prawnych powinny być zdaniem autorów konsultowane z tymi jednostkami, które zajmują się odorami.